

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΑΑ
ΜΟΝΑΔΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΣΤΙΣ
ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΙΣ**

Ταχ. Διεύθυνση : Λ. Αθηνών 54-56
Ταχ. Κωδ. : 104 41, ΑΘΗΝΑ
Πληροφορίες : Κ. Πανοπούλου Σ. Δεφίγγου
Τηλέφωνο : 210 527 5230 – 5211
Fax : 210 5275268
e-mail: kpanopoulou@mou.gr sdefigou@mou.gr

Ημερομηνία: 3-11-2020
Αριθ. πρωτ.: 5655

ΠΡΟΣ: Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας
των Περιφερειών, έδρες τους

Θέμα: «Παρακολούθηση και Επίβλεψη της υλοποίησης του υπομέτρου 6.1 «Εγκατάσταση Νέων Γεωργών» του ΠΑΑ 2014-2020» και αντικατάσταση των εγκυκλίων με αρ. πρωτ. 6476/25.7.2018 και 534/22-01-2019»

Στο πλαίσιο της παρακολούθησης και επίβλεψης της υλοποίησης της πράξης και του επιχειρηματικού σχεδίου των δικαιούχων του υπομέτρου 6.1 «Εγκατάσταση Νέων Γεωργών», σύμφωνα με το άρθρο 22 της αρ. 8585/10-10-2016 ΥΑ, οι ΔΑΟΚ διενεργούν σειρά ελέγχων κατ' έτος. Εφόσον για τους ελέγχους απαιτούνται δικαιολογητικά, οι ΔΑΟΚ προβαίνουν στην ενημέρωση των δικαιούχων και των μελετητών τους μέσω αποστολής ηλεκτρονικού μηνύματος στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που έχουν δηλώσει στο ΠΣΚΕ, για την προσκόμιση των σχετικών δικαιολογητικών εντός δύο μηνών από την ενημέρωσή τους.

Όταν κατά την παρακολούθηση διαπιστώνονται αποκλίσεις και αλλαγές οι ΔΑΟΚ ενεργούν σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 22 της ΥΑ.

Για τη διευκόλυνση της παρακολούθησης οι ΔΑΟΚ συμπληρώνουν για κάθε έτος τις συνημμένες λίστες ελέγχου.

Α. Έλεγχοι κατ' έτος

Για κάθε έτος του επιχειρηματικού σχεδίου των δικαιούχων ελέγχονται τα παρακάτω:

1. Η υποβολή Ενιαίας Αίτησης Ενίσχυσης (ΕΑΕ) στον ΟΠΕΚΕΠΕ για το ελεγχόμενο έτος.
Για τους δικαιούχους που εντάχθηκαν μέχρι και τον Ιούνιο του 2018 ως πρώτο έτος ελέγχου ορίζεται το χρονικό διάστημα που αφορά η ΕΑΕ του 2018. Ως προς το έτος επίτευξης στόχων, εάν αυτό είναι το τρίτο, ελέγχεται η ΕΑΕ του 2020 ενώ εάν είναι το τέταρτο, ελέγχεται η ΕΑΕ του 2021.
Για τους δικαιούχους που εντάχθηκαν μετά την 1^η Ιουλίου του 2018 ως πρώτο έτος ελέγχου ορίζεται το χρονικό διάστημα που αφορά η ΕΑΕ του 2019. Ως προς το έτος επίτευξης στόχων, εάν αυτό είναι το τρίτο, ελέγχεται η ΕΑΕ του 2021 ενώ εάν είναι το τέταρτο, ελέγχεται η ΕΑΕ του 2022.
Η ΕΥΕ ΠΑΑ, για την υποβολή των ανωτέρω ελέγχων, υπολογίζει την Τυπική Απόδοση (ΤΑ) της εκμετάλλευσης των δικαιούχων για κάθε ελεγχόμενο έτος έως και το προηγούμενο έτος του έτους επίτευξης των στόχων και αποστέλλει τα αποτελέσματα στις οικείες ΔΑΟΚ για ενέργειες.

Η αίτηση πληρωμής της δεύτερης δόσης των δικαιούχων ελέγχεται μετά την διενέργεια του πρώτου διασταυρωτικού ελέγχου της ΕΑΕ σε χρόνο που υποδεικνύεται από τον ΟΠΕΚΕΠΕ. Στην περίπτωση ευρημάτων γίνεται ενημέρωση του δικαιούχου προκειμένου να θεραπευτούν τυχόν προφανή σφάλματα στα οποία ενδεχομένως οφείλονται τα ευρήματα.

2. Η παραγωγική δυναμικότητα της εκμετάλλευσης (σε όρους τυπικής απόδοσης).
Ο δικαιούχος πρέπει να διατηρήσει την παραγωγική δυναμικότητα (σε όρους τυπικής απόδοσης) της εκμετάλλευσης στα όρια που τίθενται στο άρθρο 10 της ΥΑ 8585/10-10-2016, όπως τροποποιούμενη ισχύει κάθε φορά.
Σημειώνεται ότι καθώς η γεωργική εκμετάλλευση του υποψηφίου πρέπει να βρίσκεται στην ευρύτερη περιοχή του τόπου της μόνιμης κατοικίας του, αγροτεμάχια εκτός της ευρύτερης περιοχής δεν γίνονται αποδεκτά στον υπολογισμό της ΤΑ.
Επίσης, υπενθυμίζεται ότι τα αγροτεμάχια της εκμετάλλευσης πρέπει να είναι:
  - i. Ιδιόκτητα ή μισθωμένα ή συνδυασμός τους.
  - ii. Μεγαλύτερα ή ίσα της ελάχιστης έκτασης κατά τύπο αγροτεμαχίου που είναι επιλέξιμη στα καθεστώτα της ενιαίας ενίσχυσης.

Τα ανωτέρω i και ii ελέγχονται στο πλαίσιο των ελέγχων της ΕΑΕ.

3. Η βαθμολογία που επιτυγχάνεται βάσει των κριτηρίων επιλογής.
Η βαθμολογία πρέπει να είναι σε επίπεδο ανώτερο από το επίπεδο της βαθμολογίας του πρώτου επιλαχόντα, εφόσον υπάρχουν επιλαχόντες. Στην περίπτωση που δεν υπάρχουν επιλαχόντες, η βαθμολογία που επιτυγχάνεται πρέπει να είναι σε επίπεδο ανώτερο ή ίσο εκείνου της ελάχιστης επιλέξιμης βαθμολογίας που ίσχυε στην κάθε πρόσκληση.
Σημειώνεται ότι με εξαίρεση την κατηγορία κριτηρίων «4. Χαρακτηριστικά περιοχών» της βαθμολογίας η οποία μπορεί να μεταβληθεί με την αλλαγή της μόνιμης κατοικίας καθ' όλη την διάρκεια υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου και την κατηγορία κριτηρίων «6. Προσέγγιση σχεδίου στην μελλοντική κατάσταση», όλα τα υπόλοιπα κριτήρια αφορούν τις συνθήκες εισόδου στο Μέτρο και τυχούσα μεταβολή τους δεν διαφοροποιεί την βαθμολογία με την οποία εντάχθηκαν. Επισημαίνεται ότι τα κριτήρια 6.1, 6.2 και 6.3 αφορούν στην μελλοντική κατάσταση και εξετάζονται κατά την ολοκλήρωση του επιχειρηματικού σχεδίου. Συνεπώς κατ' έτος εξετάζεται η κατηγορία κριτηρίων «4. Χαρακτηριστικά περιοχών» της βαθμολογίας ενώ η έκτη κατηγορία κριτηρίων εξετάζεται κατά το έτος επίτευξης των στόχων.
4. Έλεγχος Φορολογικών στοιχείων.
  - 4.1. Ειδικά για τον αρχηγό της εκμετάλλευσης προσκομίζονται:
    - 4.1.1. Εκκαθαριστικά δήλωσης φορολογίας εισοδήματος Ε1.
    - 4.1.2. Αντίγραφο της Κατάστασης Οικονομικών Στοιχείων από Επιχειρηματική Δραστηριότητα (έντυπο Ε3).
  - 4.2. Ειδικά για το νομικό πρόσωπο προσκομίζεται αντίγραφο της δηλώσεως φορολογίας εισοδήματος.

Τα στοιχεία των ανωτέρω εντύπων ελέγχονται ως προς την ενδεχόμενη ύπαρξη σύνταξης. Στην περίπτωση που από τον έλεγχο προκύπτουν σοβαρές ενδείξεις ότι ο δικαιούχος έχει απωλέσει την ιδιότητα του επαγγελματία αγρότη, η ΔΑΟΚ υποβάλλει σχετικό ερώτημα στο οικείο Τμήμα Αγροτικής Ανάπτυξης και Ελέγχων (ΤΑΑΕ) προκειμένου να επιβεβαιωθεί η ιδιότητα του επαγγελματία αγρότη. Την τελική ευθύνη για τον χαρακτηρισμό φέρει το ΤΑΑΕ.

Για τους δικαιούχους που εντάχθηκαν έως το τέλος του 2018 ως πρώτο έτος ελέγχου των φορολογικών στοιχείων ορίζεται το φορολογικό έτος 2018 που υποβάλλεται το έτος 2019 και αφορά τα φορολογικά στοιχεία από 1.1.2018 έως και 31.12.2018

Ως προς το έτος επίτευξης στόχων, εάν αυτό είναι το τρίτο, ελέγχεται το φορολογικό έτος 2019 που υποβάλλεται το έτος 2020 και αφορά τα φορολογικά στοιχεία από 1.1.2019 έως και 31.12.2019 ενώ αν αυτό είναι το τέταρτο, ελέγχεται το φορολογικό έτος 2020 που υποβάλλεται το έτος 2021 και αφορά τα φορολογικά στοιχεία από 1.1.2020 έως και 31.12.2020.

Εφόσον η υποβολή του τελικού αιτήματος πληρωμής γίνει μετά την έναρξη υποβολής φορολογικών δηλώσεων του σχετικού έτους, τότε προσκομίζονται τα φορολογικά στοιχεία του που υποβάλλονται το έτος αυτό.

Για τους δικαιούχους που εντάχθηκαν το 2019 ως πρώτο έτος ελέγχου των φορολογικών στοιχείων ορίζεται το φορολογικό έτος 2019 που υποβάλλεται το έτος 2020 και αφορά τα στοιχεία από 1.1.2019 έως και 31.12.2019

Ως προς το έτος επίτευξης στόχων ελέγχεται το φορολογικό έτος 2021 που υποβάλλεται το έτος 2022 και αφορά τα φορολογικά στοιχεία από 1.1.2021 έως και 31.12.2021.

Εφόσον η υποβολή του τελικού αιτήματος πληρωμής γίνει μετά την έναρξη υποβολής φορολογικών δηλώσεων του σχετικού έτους, τότε προσκομίζονται τα φορολογικά στοιχεία του που υποβάλλονται το έτος αυτό.

5. Η διατήρηση της ιδιότητας του αρχηγού της γεωργικής εκμετάλλευσης.
Θεωρείται ότι η ιδιότητα του αρχηγού της γεωργικής εκμετάλλευσης αποδεικνύεται από την υποβολή ΕΑΕ.
6. Η διατήρηση από τον αρχηγό της εκμετάλλευσης του τόπου μόνιμης κατοικίας του και της έδρας του νομικού προσώπου σε περιοχή εφαρμογής του υπομέτρου 6.1 εντός της ίδιας Περιφέρειας.
Προσκομίζεται βεβαίωση Δημάρχου για το μόνιμο της κατοικίας με αριθμό πρωτοκόλλου και ημερομηνία έκδοσης όχι προγενέστερη του ενός εξαμήνου. Εφόσον προκύπτουν ενδείξεις ότι η μόνιμη κατοικία διαφοροποιείται από εκείνη της βεβαίωσης του Δημάρχου, το μόνιμο της κατοικίας θα εξετάζεται και το βάρος της απόδειξης θα το φέρει ο ενδιαφερόμενος προσκομίζοντας δικαιολογητικά που αποδεικνύουν έμμεσα την μόνιμη κατοικία όπως, αποδείξεις οργανισμών κοινής ωφέλειας, βεβαίωση φοίτησης παιδιών, υποβολή φορολογικής δήλωσης κ.λπ.
7. Τα νομικά πρόσωπα να έχουν ως αρχηγό – νόμιμο εκπρόσωπο νέο γεωργό, ο οποίος μετέχει στο κεφάλαιο του νομικού προσώπου με ποσοστό τουλάχιστον 51%.
Ελέγχεται το καταστατικό του νομικού προσώπου και οι πράξεις του διοικητικού συμβουλίου
8. Ο δικαιούχος Νομικό Πρόσωπο να διατηρεί ως κύρια δραστηριότητα τη γεωργική (Ομάδα ΚΑΔ 01 εκτός του ΚΑΔ 01.6 και του ΚΑΔ 01.7)
Ο έλεγχος γίνεται με τα φορολογικά στοιχεία.
9. Η έναρξη δραστηριοτήτων ή βεβαίωση μεταβολών εργασιών.
  - 9.1. Για τον αρχηγό της εκμετάλλευσης, προσκομίζεται βεβαίωση έναρξης δραστηριοτήτων από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. ή βεβαίωση μεταβολών εργασιών, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής της κύριας και των δευτερευόντων δραστηριοτήτων της επιχείρησης (ΚΑΔ).
  - 9.2. Για το νομικό πρόσωπο, προσκομίζεται βεβαίωση έναρξης δραστηριοτήτων στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. και βεβαίωση μεταβολών εργασιών, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής της κύριας και δευτερευόντων δραστηριοτήτων της επιχείρησης (ΚΑΔ).
 Γίνεται αποδεκτή και η εκτύπωση της προσωποποιημένης πληροφόρησης από το ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων, www.gsis.gr .
10. Οι δικαιούχοι πρέπει να εμπίπτουν στον ορισμό των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων. Υπενθυμίζεται ότι μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις είναι όσες απασχολούν μέχρι 50 εργαζόμενους και έχουν ετήσιο τζίρο μέχρι 10.000.000 ευρώ.
11. Οι αρχηγοί εκμετάλλευσης φυσικού ή νομικού προσώπου δεν πρέπει να έχουν εξωγεωργική απασχόληση, μόνιμη εξαρτημένη ή μη εξαρτημένη. Δεν λογίζεται ως εξωγεωργική μη εξαρτημένη

απασχόληση ή άσκηση διοίκησης και επιχειρηματικής δραστηριότητας σε νομικό πρόσωπο με κύρια δραστηριότητα τη γεωργική (Ομάδα ΚΑΔ 01, εκτός των ΚΑΔ 01.6 και ΚΑΔ 01.7).

Η υποχρέωση αυτή θεωρείται ότι έχει εκπληρωθεί εφόσον προσκομίζεται η βεβαίωση του ΜΑΑΕ σύμφωνα με την οποία ο δικαιούχος εκπληρώνει την υποχρέωσή του να αποκτήσει την ιδιότητα του «επαγγελματία αγρότη» και την διατηρεί έως την ορθή ολοκλήρωση του επιχειρηματικού του σχεδίου.

12. Οι αρχηγοί εκμετάλλευσης φυσικού ή νομικού προσώπου δεν πρέπει να είναι σπουδάστριες-σπουδαστές ή φοιτήτριες-φοιτητές από την έναρξη της φοίτησης έως τη συμπλήρωση του αριθμού των προβλεπόμενων ετών φοίτησης για κάθε σχολή.
Ο ανωτέρω έλεγχος πραγματοποιείται από την ΕΥΕ ΠΑΑ για όλους τους δικαιούχους του υπομέτρου και τα αποτελέσματα αποστέλλονται για ενέργεια στους φορείς εφαρμογής του υπομέτρου.
13. Οι αρχηγοί εκμετάλλευσης φυσικού ή νομικού προσώπου δεν πρέπει να λαμβάνουν επιδόματα αναπηρίας με ποσοστό αναπηρίας ίσο ή μεγαλύτερο του 67% και δεν πρέπει να κρίνονται από τον αρμόδιο φορέα (ΚΕΠΑ) ως μη ικανοί προς εργασία (βιοποριστικό επάγγελμα). Ο έλεγχος γίνεται αρχικά με βάση τα φορολογικά στοιχεία. Σε περίπτωση διαπίστωσης αναπηρίας που δεν υπήρχε κατά την ένταξη στο υπομέτρο 6.1 εξετάζεται, με βάση την κρίση του ΚΕΠΑ η απένταξη του δικαιούχου για λόγους ανωτέρας βίας ή η παραμονή του στο πρόγραμμα.
14. Οι αρχηγοί εκμετάλλευσης φυσικού ή νομικού προσώπου δεν πρέπει να είναι άμεσα συνταξιοδοτούμενοι από οποιοδήποτε ταμείο του εσωτερικού ή εξωτερικού. Οι συντάξεις αναπηρίας κρίνονται ανά περίπτωση σύμφωνα με τα ανωτέρω. Ο έλεγχος γίνεται με τα φορολογικά στοιχεία..
15. Για το δικαιούχο νομικό πρόσωπο, προσκομίζεται βεβαίωση εγγραφής στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων (ΜΑΑΕ) ως κατόχου γεωργικής εκμετάλλευσης.
16. Η συμμόρφωση με τυχόν συστάσεις που έγιναν από τους φορείς εφαρμογής του μέτρου.

Β. Έλεγχοι που σχετίζονται με την πρώτη εγκατάσταση των δικαιούχων και τη διατήρηση της ιδιότητας του επαγγελματία αγρότη

Ανάλογα με την ημερομηνία πρώτης εγκατάστασης του δικαιούχου, ελέγχονται μέχρι το έτος ολοκλήρωσης του επιχειρηματικού σχεδίου:

1. Η απόκτηση το αργότερο εντός 18 μηνών από την ημερομηνία πρώτης εγκατάστασής, της ιδιότητας του «ενεργού αγρότη» και η διατήρησή της έως την ολοκλήρωση και ορθή υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου. Εξετάζεται η ΕΑΕ κάθε έτους υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου. Από τον τρόπο που έχει διαμορφωθεί το μέτρο, η προϋπόθεση αυτή θεωρείται ότι έχει επιτευχθεί από την ημερομηνία που αναφέρεται ότι ο υποψήφιος έχει αποκτήσει την ιδιότητα του νεοεισερχόμενου επαγγελματία αγρότη, δηλαδή πριν την ένταξή του στο μέτρο. Στο σχετικό κατάλογο ελέγχου που συνοδεύει την παρούσα το σχετικό πεδίο υπάρχει για λόγους πληρότητας. Ιδιαίτερη μνεία πρέπει να γίνει στις περιπτώσεις μελισσοκόμων και χοιροτρόφων οι οποίοι για το μέτρο θεωρούνται ενεργοί γεωργοί καθώς αξιοποιούν γεωργική εκμετάλλευση (ζωικό κεφάλαιο) παρά τυχούσα αντίθετη ένδειξη που μπορεί να υπάρχει στο έντυπο της εξατομίκευσης.
2. α) Στην περίπτωση ατομικών γεωργικών εκμεταλλεύσεων, ελέγχεται η απόκτηση από τον αρχηγό της εκμετάλλευσης εντός δύο ετών από την πρώτη εγκατάσταση της ιδιότητας του «επαγγελματία αγρότη». Ο δικαιούχος υποχρεούται να έχει εγγραφεί στον Ενιαίο Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ) με τις προϋποθέσεις ασφάλισης του πρώην ΟΓΑ ως αγρότης ή κτηνοτρόφος-πτηνοτρόφος ή μελισσοκόμος εντός 2 ετών από την ημερομηνία πρώτης εγκατάστασης (ημερομηνία απόκτησης ιδιότητας του νεοεισερχόμενου στον αγροτικό τομέα επαγγελματία αγρότη).

Το δικαιολογητικό τεκμηρίωσης είναι η βεβαίωση επαγγελματία αγρότη που εκδίδει το ΜΑΑΕ η οποία εκδίδεται και προσκομίζεται όταν είναι διαθέσιμα τα στοιχεία του 2^{ου} έτους από την πρώτη εγκατάσταση.

Επειδή το οικονομικό έτος συνήθως δεν συμπίπτει με το δεύτερο δωδεκάμηνο (2^ο έτος) από την πρώτη εγκατάσταση, ακολουθεί ένα παράδειγμα κατανόησης:

Παράδειγμα: «Δικαιούχος ο οποίος απέκτησε την ιδιότητα του νεοεισερχόμενου στον αγροτικό τομέα τον Οκτώβριο του 2016, οφείλει μέχρι τον Οκτώβριο του 2018 να έχει αποκτήσει όλες τις προϋποθέσεις χαρακτηρισμού του ως επαγγελματία αγρότη. Συνεπώς πρέπει μέχρι τον Οκτώβριο του 2018 να έχει ολοκληρώσει την εγγραφή του στον ΕΦΚΑ και παράλληλα να πληροί τις προϋποθέσεις για τον χαρακτηρισμό του ως επαγγελματία αγρότη όσον αφορά τα εισοδήματα, την απασχόληση και την τήρηση λογιστικών βιβλίων, όπου αυτά απαιτούνται. Όμως, οι προϋποθέσεις του εισοδήματος δεν είναι δυνατό να ελεγχθούν πριν την εκκαθάριση της φορολογικής δήλωσης που αφορά τα εισοδήματα του 2018, δηλαδή πριν την Άνοιξη ή το Καλοκαίρι του 2019. Κατά συνέπεια, για το συγκεκριμένο παράδειγμα, η βεβαίωση του ΜΑΑΕ δεν μπορεί να προσκομιστεί πριν από εκείνο το διάστημα.»

β) Στην περίπτωση γεωργικών εκμεταλλεύσεων οι οποίες ανήκουν σε Νομικά Πρόσωπα, εξετάζεται η απόκτηση, από τον αρχηγό της εκμετάλλευσης, εντός δύο ετών από την πρώτη εγκατάσταση, ποσοστού απασχόλησης και ποσοστού εισοδήματος από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας σε νομικό πρόσωπο με γεωργική δραστηριότητα αντίστοιχα με αυτά που ορίζονται για τον επαγγελματία αγρότη.

3. α) Στην περίπτωση ατομικών γεωργικών εκμεταλλεύσεων ελέγχεται η διατήρηση από τον αρχηγό της εκμετάλλευσης της ιδιότητας του «επαγγελματία αγρότη» και κατά τα επόμενα έτη από το έτος χαρακτηρισμού του ως «επαγγελματία αγρότη». Επισημαίνεται ότι κατά την υποβολή του αιτήματος πληρωμής δεύτερης δόσης ελέγχεται η διατήρηση από τον αρχηγό της εκμετάλλευσης της ιδιότητας του «επαγγελματία αγρότη» με τα φορολογικά στοιχεία του προηγούμενου φορολογικού έτους από το έτος υποβολής του αιτήματος πληρωμής. Δηλαδή αν το αίτημα πληρωμής υποβληθεί το έτος 2021, η ιδιότητα του επαγγελματία αγρότη ελέγχεται με την εκκαθαρισμένη φορολογική δήλωση του έτους 2021 που αφορά τα εισοδήματα από 1.1.2020 έως και 31.12.2020.

β) Στην περίπτωση γεωργικών εκμεταλλεύσεων οι οποίες ανήκουν σε Νομικά Πρόσωπα, εξετάζεται η απόκτηση, από τον αρχηγό της εκμετάλλευσης ποσοστού απασχόλησης και ποσοστού εισοδήματος από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας σε νομικό πρόσωπο με γεωργική δραστηριότητα αντίστοιχα με αυτά που ορίζονται για τον επαγγελματία αγρότη κατά τα αντίστοιχα έτη με αυτά που ορίζονται στην περίπτωση ατομικών γεωργικών εκμεταλλεύσεων. Δηλαδή αν το αίτημα πληρωμής υποβληθεί το έτος 2021, τα ανωτέρω ελέγχονται με την εκκαθαρισμένη φορολογική δήλωση του αρχηγού της εκμετάλλευσης του έτους 2021 που αφορά τα εισοδήματα από 1.1.2020 έως και 31.12.2020.

Γ. Έλεγχος 1^{ου} έτους επιχειρηματικού σχεδίου

Κατά το πρώτο έτος του επιχειρηματικού σχεδίου των δικαιούχων, εκτός των ανωτέρω Α & Β ελέγχων, ελέγχεται και η έναρξη υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου η οποία πρέπει να έχει πραγματοποιηθεί το αργότερο εντός εννέα (9) μηνών από την ημερομηνία της απόφασης ένταξης. Επομένως ο αρχηγός της εκμετάλλευσης πρέπει να έχει αποκτήσει βεβαίωση έναρξης δραστηριοτήτων / βεβαίωση μεταβολών από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. το αργότερο έως 9 μήνες από την ημερομηνία της απόφασης ένταξης του στο μέτρο. Γίνεται αποδεκτή και η εκτύπωση της προσωποποιημένης πληροφόρησης από το ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων, www.gsis.gr

Δ. Έλεγχοι 2^{ου} έτους επιχειρηματικού σχεδίου

Κατά το δεύτερο έτος του επιχειρηματικού σχεδίου των δικαιούχων, εκτός των ανωτέρω Α & Β ελέγχων, ελέγχονται και τα παρακάτω:

1. Η απόκτηση άδειας προέγκρισης εγκατάστασης ή έγκρισης ίδρυσης για πτηνοκτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις, όπου απαιτείται, εντός δεκαοχτώ μηνών από την ημερομηνία της απόφασης ένταξης. Οι δικαιούχοι που δεν εμφανίζουν εκτροφές στην εξεταζόμενη Ενιαία Αίτηση Εκμετάλλευσης (ΕΑΕ) και δεν έχουν εγκατάσταση για ζώα αλλά θα την αποκτήσουν, σύμφωνα με το επιχειρηματικό τους σχέδιο, πρέπει να αποκτήσουν άδεια προέγκρισης ή έγκρισης ίδρυσης εντός δεκαοχτώ μηνών από την δημιουργία της εκμετάλλευσής τους. Σε κάθε περίπτωση κατά την ολοκλήρωση του επιχειρηματικού τους σχεδίου πρέπει να διαθέτουν άδεια εγκατάστασης ή άδεια διατήρησης ή σχετικά έγγραφα γνωστοποίησης της λειτουργίας της εκμετάλλευσης.
2. Εφόσον υπάρχουν στόχοι που η υλοποίησή τους πρέπει να αρχίσει από το δεύτερο έτος, γίνεται έλεγχος της πορείας υλοποίησης και τυχών αποκλίσεων από την επίτευξη των στόχων σύμφωνα με το είδος, αριθμό και χρονικές προθεσμίες του επιχειρηματικού σχεδίου. Ενδεικτικά αναφέρουμε την ένταξη και παραμονή σε Μεταβατικό στάδιο Βιολογικής Παραγωγής το αργότερο μέχρι τη συμπλήρωση του δεύτερου έτους από την ένταξή για το στόχο που αφορά παραγωγή πιστοποιημένων προϊόντων βιολογικής παραγωγής.

Ε. Έλεγχοι 3^{ου} έτους επιχειρηματικού σχεδίου

Κατά το τρίτο έτος του επιχειρηματικού σχεδίου των δικαιούχων, εκτός των ανωτέρω Α & Β ελέγχων, ελέγχονται η απόκτηση επαρκών επαγγελματικών προσόντων από τον αρχηγό της εκμετάλλευσης, εφόσον απαιτείται, σε διάστημα που δεν υπερβαίνει τους 36 μήνες από την ημερομηνία της απόφασης ένταξης. Προσκομίζεται βεβαίωση επαρκούς επαγγελματικής ικανότητας κατόπιν παρακολούθησης μαθημάτων επαγγελματικής κατάρτισης ελάχιστης διάρκειας 150 ωρών από τον ΕΛΓΟ «ΔΗΜΗΤΡΑ».

Είναι αποδεκτές βεβαιώσεις επαρκούς επαγγελματικής ικανότητας που αφορούν απόκτηση επαρκών επαγγελματικών προσόντων σε διάστημα που υπερβαίνει τους 36 μήνες από την ημερομηνία της απόφασης ένταξης εξαιτίας της ανάγκης περιορισμού της διασποράς του κορωνοϊού SARS-Co-V-2 (COVID 19). Η κάθε περίπτωση εξετάζεται ξεχωριστά.

Κατά την πορεία υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου των δικαιούχων υπάρχουν περιπτώσεις υπόχρεων κατάρτισης που είτε αλλάζουν τον προσανατολισμό της γεωργικής εκμετάλλευσής τους, είτε δεν συμμετέχουν πλέον στο υπομέτρο 6.1 (απεντάξεις λόγω οικειοθελών αποχωρήσεων ή ανωτέρας βίας κτλ.). Οι φορείς εφαρμογής του υπομέτρου πρέπει να ενημερώνουν σχετικά τον ΕΛΓΟ «ΔΗΜΗΤΡΑ».

ΣΤ. Έλεγχος κατά το έτος επίτευξης των στόχων (3^ο ή 4^ο έτος από την ένταξη)

- α. Κατά το τελευταίο έτος του επιχειρηματικού σχεδίου, εκτός των ανωτέρω Α & Β ελέγχων, ελέγχονται και τα παρακάτω:
  1. Η υποβολή αιτήματος πληρωμής δεύτερης δόσης εντός τεσσάρων ετών από την έκδοση της απόφασης ένταξης.
  2. Η πληρότητα του αιτήματος πληρωμής δεύτερης δόσης.
  3. Η επίτευξη των στόχων του επιχειρηματικού σχεδίου.
Πρέπει να επιτυγχάνεται τουλάχιστον ένας στόχος του επιχειρηματικού σχεδίου. Προσκομίζονται δικαιολογητικά σχετικά με την επίτευξη των κατά περίπτωση στόχων, τα οποία προσδιορίζονται, ενδεικτικά, στα εξής:
    - i. Αποδεικτικά έγγραφα Πιστοποιητικού Οργανισμού για Ολοκληρωμένη Διαχείριση ή Παραγωγή Βιολογικών Προϊόντων (ή ένταξη και παραμονή σε Μεταβατικό στάδιο Βιολογικής Παραγωγής το αργότερο μέχρι τη συμπλήρωση του δεύτερου έτους από την ένταξή του). Από τα έγγραφα αυτά θα πρέπει να προκύπτουν οι προϋποθέσεις του στόχου της παραγράφου 5.β.ii) του άρθρου 9 της αρ. 8585/10-10-2016 ΥΑ.

- ii. Συμβόλαια για τη διάθεση και την πώληση των προϊόντων της γεωργικής εκμετάλλευσης με ελάχιστο αποδεκτό όρο η αξία του συμβολαίου για το παραδοτέο προϊόν να καλύπτει τις προϋποθέσεις του στόχου της παραγράφου 5.β.iii) του άρθρου 9 της αρ. 8585/10-10-2016 ΥΑ.
  - iii. Εφόσον έχει τεθεί σχετικός στόχος, πιστοποιητικά αναγνωρισμένων φορέων (δημοσίων ή ιδιωτικών) σχετικά με παρακολούθηση ή συμμετοχή του αρχηγού της γεωργικής εκμετάλλευσης σε προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης από όπου να προκύπτει χρονική διάρκεια τουλάχιστον 90 ωρών, ο χρόνος και ο τόπος διεξαγωγής όπως και το αντικείμενο κατάρτισης και ενημέρωσης το οποίο πρέπει να βρίσκεται σε συνάφεια με την κατεύθυνση της εκμετάλλευσης.
  - iv. Λοιπά παραστατικά και έγγραφα τεκμηρίωσης για την επίτευξη στόχων του επιχειρηματικού σχεδίου και στοιχεία της τελικής (μελλοντικής) κατάστασης της γεωργικής εκμετάλλευσης που στοιχειοθετούν τιμές κριτηρίων βαθμολογίας που ορίζονται από τις Περιφέρειες.
4. Έκθεση ολοκλήρωσης επιχειρηματικού σχεδίου.
  5. Εφόσον πρόκειται για πτηνοκτηνοτροφική εκμετάλλευση, άδεια εγκατάστασης ή άδεια διατήρησης ή γνωστοποίηση της λειτουργίας αυτής, η οποία να είναι σε ισχύ και να καλύπτει τη δυναμικότητά της.
  6. Η απόκτηση επαρκών επαγγελματικών προσόντων από τον αρχηγό της εκμετάλλευσης, εφόσον απαιτείται, σε διάστημα που δεν υπερβαίνει τους 36 μήνες από την ημερομηνία της απόφασης ένταξης. Είναι αποδεκτές βεβαιώσεις επαρκούς επαγγελματικής ικανότητας που αφορούν απόκτηση επαρκών επαγγελματικών προσόντων σε διάστημα που υπερβαίνει τους 36 μήνες από την ημερομηνία της απόφασης ένταξης εξαιτίας της ανάγκης περιορισμού της διασποράς του κορωνοϊού SARS-Co-V-2 (COVID 19). Η κάθε περίπτωση εξετάζεται ξεχωριστά
  7. Οι αρχηγοί εκμετάλλευσης φυσικού ή νομικού προσώπου ελέγχονται ότι δεν έχουν εκτίσει ποινές φυλάκισης για όλα τα έτη υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου και μέχρι την ολοκλήρωσή του και ορθή υλοποίησή του. Ελέγχεται το Ποινικό Μητρώο του δικαιούχου για όλα τα έτη του επιχειρηματικού σχεδίου.
  8. Δικαιολογητικά από τα οποία προκύπτει συμμόρφωση με τυχόν συστάσεις που έχουν απευθυνθεί στο δικαιούχο κατά την εκτέλεση του επιχειρηματικού του σχεδίου.
  9. Αντίγραφο της πρώτης σελίδας βιβλιαρίου του τραπεζικού λογαριασμού στον οποίο μετέχει ο δικαιούχος και από το οποίο προκύπτει ο αριθμός IBAN.
  10. Υπεύθυνη δήλωση Ν. 1599/86 όπου να δηλώνονται τα εξής σχετικά με τους δικαιούχους:
    - i. Εμπίπτουν στον ορισμό των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων (σύσταση Επιτροπής 2003/361/ΕΚ).
    - ii. Δεν υπάρχει εκκρεμής διαδικασία περί ανάκτησης ή άλλης επιβολής κυρώσεων σχετικά με προηγούμενη καταβολή πληρωμής ή περί αθέτησης όρων της πράξης.
    - iii. Κατά τη διάρκεια υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου έχουν τηρηθεί οι όροι επιλεξιμότητας των άρθρων 5, 6 και 7 της ΥΑ που έχουν εφαρμογή εξαιρουμένων α) του ανώτατου ορίου των 100.000 ευρώ που αναφέρεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 6, β) της παραγράφου 6 του άρθρου 6 και γ) του εδαφίου 1.5 του άρθρου 7 της ΥΑ.
- β. Για δικαιούχο νομικό πρόσωπο, επιπλέον των ανωτέρω δικαιολογητικών προσκομίζονται τα εξής:
- 1.1. Δικαιολογητικά σύστασης του νομικού προσώπου, εταιρικής σύνθεσης και νόμιμης έδρας αυτού που προβλέπονται με βάση το εκάστοτε ισχύον νομοθετικό πλαίσιο, μαζί με τυχόν τροποποιήσεις-μεταβολές τα οποία είναι σε ισχύ, όπως τα ακόλουθα:
    - 1.1.1. Καταστατικό σύστασης (ΕΠΕ, ΑΕ), ιδιωτικό συμφωνητικό (για ΟΕ, ΙΚΕ, ΕΕ) και τυχόν τροποποιήσεις αυτών μαζί με καταχώρηση αυτών στη μερίδα της εταιρίας στο ΓΕΜΗ (ΕΠΕ, ΙΚΕ, ΟΕ, ΕΕ, ΑΕ).
    - 1.1.2. Σχετικό ΦΕΚ σύστασης με το τελευταίο κωδικοποιημένο και δημοσιευμένο καταστατικό (για ΑΕ).
- Από τα ανωτέρω δικαιολογητικά θα πρέπει να προκύπτει ότι ο αρχηγός διαχειριστής – νόμιμος εκπρόσωπος του νομικού προσώπου κατέχει τουλάχιστον 51% του εταιρικού κεφαλαίου.

- 1.2. Η απόκτηση επαρκών επαγγελματικών προσόντων από τον νόμιμο εκπρόσωπο του νομικού προσώπου, εφόσον απαιτείται, σε διάστημα που δεν υπερβαίνει τους 36 μήνες από την ημερομηνία της απόφασης ένταξης. Είναι αποδεκτές βεβαιώσεις επαρκούς επαγγελματικής ικανότητας που αφορούν απόκτηση επαρκών επαγγελματικών προσόντων σε διάστημα που υπερβαίνει τους 36 μήνες από την ημερομηνία της απόφασης ένταξης εξαιτίας της ανάγκης περιορισμού της διασποράς του κορωνοϊού SARS-Co-V-2 (COVID 19). Η κάθε περίπτωση εξετάζεται ξεχωριστά.
- 1.3. Απόφαση των αρμοδίων οργάνων του νομικού προσώπου (όπως ενδεικτικά Απόφαση Μετόχων ή Διοικητικού Συμβουλίου): α) σχετικά με τον ορισμό του νόμιμου εκπροσώπου και διαχειριστή στο φυσικό πρόσωπο του νέου γεωργού και β) σχετικά με την υποβολή αιτήματος στήριξης στο μέτρο των νέων γεωργών.
- 1.4. Για τον νόμιμο εκπρόσωπο, βεβαίωση εγγραφής στον ΕΦΚΑ ή σε άλλον κατά περίπτωση αρμόδιο ασφαλιστικό φορέα, σύμφωνα με τις ισχύουσες εθνικές διατάξεις, σχετικά με την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας σε νομικό πρόσωπο με γεωργική δραστηριότητα ως κύρια.
- 1.5. Εφόσον στην ολοκλήρωση του επιχειρηματικού σχεδίου δηλώνονται καλλιέργειες που χαρακτηρίζονται ποιοτικές, συμβάλλοντας στην αύξηση της βαθμολογίας μέσω των κριτηρίων της έκτης κατηγορίας, πρέπει να υποβληθούν τα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης φορέων πιστοποίησης της παραγράφου 3.

γ. Κατά το έτος ολοκλήρωσης δεν απαιτείται η συμπλήρωση του σχετικού πίνακα καθώς η εξέταση του αιτήματος πληρωμής καλύπτει το σχετικό έλεγχο. Η παρακολούθηση επιτυγχάνεται μέσω του αιτήματος πληρωμής.

Ζ. Επιτόπια επίσκεψη

1. Στο πλαίσιο του διοικητικού ελέγχου οι ΔΑΟΚ διενεργούν τουλάχιστον μία επιτόπια επίσκεψη στη γεωργική εκμετάλλευση του δικαιούχου κατά τη διάρκεια υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου. Στόχος της επιτόπιας επίσκεψης είναι κατά κύριο λόγο η επαφή του φορέα εφαρμογής με το δικαιούχο στον χώρο άσκησης των δραστηριοτήτων του και ο έλεγχος του φυτικού και ζωικού κεφαλαίου της εκμετάλλευσης.
2. Η επιτόπια επίσκεψη διενεργείται από υπάλληλο της ΔΑΟΚ, ΠΕ γεωτεχνικού ή ΤΕ τεχνολόγο γεωπόνου. Ωστόσο σε περιπτώσεις όπου κατά την κρίση της αρμόδιας ΔΑΟΚ κάτι τέτοιο απαιτείται, ο έλεγχος μπορεί να γίνει από δύο ελεγκτές
3. Η επιτόπια επίσκεψη μπορεί να πραγματοποιηθεί καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου και μέχρι την ολοκλήρωσή του. Πρόσφορο είναι να πραγματοποιείται σε χρόνο και σε καλλιεργητική περίοδο που να επιτρέπει στον ελεγκτή να έχει μια σαφή εικόνα της εκμετάλλευσης και της δυνατότητας επίτευξης των στόχων του επιχειρηματικού σχεδίου.
4. Κατά την επίσκεψη στην εκμετάλλευση απαραίτητος είναι ο εντοπισμός κάθε αγροτεμαχίου με τη χρήση GPS. Ο δικαιούχος ενημερώνεται προκειμένου να έχει διαθέσιμη κατά την επιτόπια επίσκεψη εκτύπωση της τελευταίας δήλωσης ΟΣΔΕ με τα σχετικά αποσπάσματα. Ο ελεγκτής με τα δύο προηγούμενα «εργαλεία» μπορεί να προβεί σε διασταυρώσεις που αφορούν τα δηλωμένα αγροτεμάχια στο ΟΣΔΕ και το κατά πόσον αυτά σε συνδυασμό με τις καλλιέργειες που υπάρχουν στον αγρό¹ επιτυγχάνουν την απαιτούμενη τυπική απόδοση της εκμετάλλευσης.
5. Κατά την επιτόπια επίσκεψη πρέπει να συμπληρώνεται το συνημμένο έντυπο το οποίο φυλάσσεται στο φάκελο του δικαιούχου.
6. Τα πορίσματα / αποτελέσματα των ανωτέρω επιτόπιων επισκέψεων λαμβάνονται υπόψη κατά το διοικητικό έλεγχο του έτους του επιχειρηματικού σχεδίου που πραγματοποιείται η επιτόπια επίσκεψη.

¹ Αφορά τις καλλιέργειες η ύπαρξη των οποίων μπορεί να πιστοποιηθεί κατά τον χρόνο της επιτόπιας επίσκεψης. Καλλιέργειες οι οποίες κατά το χρόνο της επίσκεψης δεν υπάρχουν στον αγρό (π.χ. επίσπορες) γίνεται αποδεκτό ότι προσφέρουν στην εκμετάλλευση την τυπική απόδοση που τους αναλογεί.

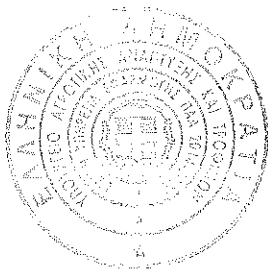
Σε περίπτωση που η επιτόπια επίσκεψη δεν επιβεβαιώνει τα δικαιολογητικά σχετικά με την υλοποίησή του επιχειρηματικού σχεδίου γίνονται οι σχετικές παρατηρήσεις στα αποτελέσματα του διοικητικού ελέγχου.

7. Με δεδομένο ότι η τελική πληρωμή καταβάλλεται το αργότερο εντός 5 ετών από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης ένταξης, ο διοικητικός έλεγχος των αιτημάτων πληρωμής πρέπει να έχει ολοκληρωθεί σε χρονικό διάστημα τέτοιο που να μην παραβιάζεται η ανωτέρω προθεσμία.

Η παρούσα τίθεται σε ισχύ από την υπογραφή της και παύουν να ισχύουν η αριθ. πρωτ. 6476/25-7-2018 «Παρακολούθηση και Επίβλεψη της υλοποίησης του υπομέτρου 6.1 «Εγκατάσταση Νέων Γεωργών» του ΠΑΑ 2014-2020» και η αριθ. πρωτ. 534/22-01-2019 «Επιτόπιες επισκέψεις για το υπομέτρο 6.1 Νέοι Γεωργοί» εγκύκλιοι της Υπηρεσίας μας

**Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ**

Κ. ΜΠΑΓΙΝΕΤΑΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Κοσιποπούλου Δήμητρα